

Sancti Hieronymi Stridoniensis Operum, Tomi ...

In quo ipsi adscripta haec continentur: Commentarii in Iob. Commentarii in Prouerbia Salomonis. Homiliae quatuor Origenis in Canticum canticorum.

Commentarii in omnes Pauli Apostoli Epistolas. Quae omnia ad fidem vetustissimorum exemplarium multis mendis sublatis correctae sunt ... Qui autem horum ...

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1616

Commentarii In Epistolam Ad Titum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75132)

COMMENTARIUM IN EPISTOLAM AD TITUM.

CAPVT I.

Raulus seruus Dei.] Non peccati. **O** **A**postolus Iesu Christi.] Non omnis teruus apottolus. Ideo autem Christi: quia ab iplo missus fuerat praedicare.

C **S**ecundum fidem electorum Dei, & agnitionem veritatis, &c.] Secundum eam fidem, qua credentes electi sunt, cum cognouerit veritatem: quae agnitio non ex merito est, sed ex dominica veritate.

D **Q**uam promiste qui non mentitur Deus.] Si non mentitur, non exhibet aliud quam quod promissit, iustis scilicet & iniustis: quamuis hominibus durum esse videatur.

E **A**n te tempora secularia.] Ante omnia tempora apud se propositum per filium saluare credentes.

F **M**anifestauit autem temporibus suis verbum suum.] Tunc manifestauit consilium suum, quando praeseriat factum esse, omnem scilicet mundum a iustitia diuersum.

G **P**raedicatione qua credita est mihi secundum praecceptum saluatoris nostri Dei.] Quo Paulum & Barnabam legere praecipit vt gentibus praedicarent.

H **T**ito dilecto filio secundum commune fidem, &c.] Secundum fidem filius, non natura.

I **H**uius rei gratia reliquit Crete, &c.] Quae defunt, recto tenore corrigi, & tunc demum presbyteros poteris ordinare, cu omnes in ecclesia fuerint recti.

K **S**i quis sine crimine est, vnus vxoris vir.] Notandum quod in sacerdotum etiam alijs licita prohibentur.

L **F**ilios habens fideles, &c.] Ne non possit audenter conripere delinquentes: siue vt experientiam eius doctrinae, de domus suae disciplina noscatur.

M **O**portet enim episcopum, &c.] Ipsum dicit episcopum quem superius presbyterum nominauit.

N **S**icut Dei dispensatorem.] Si ergo humanarum legum dispensatores presbyteri quaerunt, & iusti, quales esse debent qui diuina iura dispensant.

O **N**on superbum, non iracundum, non vinolentum, &c.] Non debet discipulus Christi percutere: qui percussus est, & non repercutit. Non turpe lucrum adulando sectari, terrenum scilicet, qui caelestia & diuina promittit.

P **S**ed hospitalem.] Primo vitia damnauit, vt virtutes inferret secundum consuetudinem scripturarum.

Q **B**enignum.] Vt hospites non cum tristitia, sed cum beneuolentia suscipiat.

R **S**obrium, iustum, sanctum, continentem.] Incontinentiam vel continentiam nunquam nominat apostolus, nisi in causa luxuriae: iustum iudicio continentia sanctum: ne quia vnus vxoris fecerat mentionem, locum incontinentiae dedisse putaretur.

IN EPISTOLAM AD TITUM. CAPVT I.

Raulus seruus Dei, apostolus autem Iesu Christi secundum fidem electorum Dei, & agnitionem veritatis: quae secundum pietatem est in spem vitae aeternae, qua promissit qui non metitur Deus ante tempora secularia, manifestauit autem temporibus suis verbum suum in praedicatione, quae credita est mihi secundum praecceptum Saluatoris nostri Dei: Tito dilecto filio secundum commune fidem: Gratia & pax a Deo patre & Christo Iesu Salvatore nostro. Huius rei gratia reliquit Crete, vt ea quae defunt, corrigas: & constituas per ciuitates presbyteros, sicut & ego disposui tibi. Si quis sine crimine est, vnus vxoris vir, filios habens fideles non in accusatione luxuriae, aut non subditos. Oportet enim episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum: sed hospitalem, benignum, sobrium, iustum, sanctum, continentem, amplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem sermone, vt potens sit exhortari in doctrina sana, & eos qui contra dicunt arguere. Sunt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui & seductores, maxime autem qui de circuncisione sunt: quos oportet redargui, qui vnuerfas domos subuertunt, docentes quae non oportet, turpis lucri gratia. Dixit quidam ex illis proprius ipsorum propheta: Cretenfes semper mendaces, mala bestiae, ventres pigri. Testimonium hoc verum est, quia adhuc secundum legem immunda vocabant.

C **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

D **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

E **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

F **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

G **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

H **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

I **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

K **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

L **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

M **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

N **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

O **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

I **A**mplectentem eum qui secundum doctrinam est fidelem sermone.] Diligentem doctrinam & semper inde loquentem, non fabulas saeculares & vanas.

T **V**t potens sit exhortari, &c.] Talis eligendus est, qui exhortari possit, & contradicentes arguere in doctrina sana, quae saluat audientes, siue quae nulla falsitate corrupta est.

U **S**unt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui & seductores.] Apostolica doctrina non obtemperantes, & ad nullum profectum loquentes.

X **M**axime autem qui de circuncisione sunt.] Qui humanas potius traditiones obferuant quam diuina mandata.

Y **Q**uos oportet redargui, qui vnuerfas domos subuertunt, &c.] Quae iam superflua temporibus Christi, ceremonias autem Iudaeorum ab eis doceri dicit.

Z **D**ixit quidam ex illis proprius ipsorum propheta.] Callimachus scilicet. Vide quales sunt, qui etiam a suis tale testimonium promerentur.

A **C**retenses semper mendaces.] Amantes mentiri, noxii oratores, pariter otiosi.

B **M**ala bestiae, ventres pigri.] Ideo ferias & otia libenter admittunt.

C **T**estimonium hoc verum est, &c.] Traditionibus humanis, de quibus dominus in euangelio Iudaeis loquitur, secundum Esaiam, dominum non in corde, sed in labijs honorantes.

D **A**uerfantium se a veritate.] Noui scilicet testamenti.

E **O**mnia munda munda.] Quia adhuc secundum legem immunda vocabant.

F **C**oinquinatis autem & infidelibus.] Coinquinati & infideles sunt, qui non credunt iugum legis a collo credendum dominum abstulisse, id est, omnia quae temporaliter fuerant instituta.

G **N**ihil est mundum.] Eorum quae in scientia eorum immunda iudicantur.

H **S**ed inquinata sunt eorum & mens & conscientia.] Etiam in hoc ipso.

I **C**onstitentur se nosse Deum, factis autem negant.] Se melius Christum dicunt nosse vt ex lege promissum: sed factis eius aduerfum negant: cum se sine legis auxilio putant iustificari non posse.

K **C**um sint abominati & incredibiles: & ad omne opus bonum reprobi.] In sola confessione legis religiosiores se dicunt, cum illa non faciant quae quaeruntur.

CAPVT II.

T **V**t autem loquere quae decent sanam doctrinam.] Quae ad vitam pertinent Christi.

M **S**enes, vt sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patientia.] Hic senes aetate & ordine possunt intelligi, ecclesiae praecipue seniores, quibus omnibus formam praebere necesse est.

N **A**nus similiter.] Quae ad aliarum eligebantur exemplum.

O **I**n habitu sancto, non criminatrices.] Habitus enim non sanctus est, de quo alibi dicit: Non tortis criminibus, & reliqua.

E
Tim. a. ca ¶ *Non multo vino seruientes.*] Sed paruo vientes.b ¶ *Bene docentes, &c.*] Docere illis permittit, sed feminas : & hoc non in ecclesia, sed priuatim.c ¶ *Adolescentulas, &c.*] Non alienos, siue ideo dicit, ne alia quæ continentur erant, non diligenter viros suos : & verbum Dei tanquam diffidium prædicans culparetur.d ¶ *Domus curam habentes.*] Ne viros suos in aliquo contristarét.e ¶ *Benignas, &c.*] Ne vel ipsæ blasphemant, si gentes sunt, vel alij videntes eas peiores effectas quam fuerant ante fidem.f ¶ *Iuuenes similiter, &c.*] Auferentes ab eis causam luxuria.g ¶ *In omnibus.*] Quæ iunguntur, siue non solum corpore, sed & mente.h ¶ *Teipsum præbe exemplum bonorum operum.*] Ne exemplo destruas verbum, & vt aucter corripias delinquentes.i ¶ *In doctrina, &c.*] Quo solum modo doceri potest, integritas vero nec muneribus corrumpitur, nec acceptione persone.k ¶ *Verbum sanum, irreprensibile.*] Nullius adulationis accensione languens.l ¶ *Vt is qui ex aduerso est, &c.*] Qui tibi potest contradicere si quid in te tale notauerit.m ¶ *Seruos dominis suis subditos esse, &c.*] Quæ imperant iusta.n ¶ *Non contradicentes.*] Ne murmurationem facientes, & mercede priuemini, & homini existatis ingrati.o ¶ *Non fraudantes, &c.*] Siue in his quæ illis conceduntur, siue vt in opere ostendant bonum esse quod credunt.p ¶ *Doctrinam, &c.*] Dum eorum operibus laudantur.q ¶ *Apparuit enim gratia Dei, &c.*] Nullam conditionem excipit.r ¶ *Erudiens nos, &c.*] Sæculare est omne desiderium carnale, & omnis habitatio temporalis.s ¶ *Sobrie.*] Perfecite, domino dicente : Attendite ne grauentur corda vestra in crapula & ebriitate, & curis huius vitæ.t ¶ *Iuste & pie viuamus in hoc sæculo.*] Iustitia non temperatur nisi pietas adiungatur.u ¶ *Expectantes beatam spem.*] Qui eius mandata seruauerint.x ¶ *Et aduentum gloria Dei, &c.*] Spiritum dicit magnum Deum : quia ipsius expectamus aduentum.y ¶ *Qui dedit semetipsum pro nobis, &c.*] Quia se dedit, caueamus ne beneficium eius inane & irritum faciamus.z ¶ *Hac loquere & exhortare.*] Omnis sermo tuus in hac exhortatione consistat.a ¶ *Et argue cum omni imperio.*] Acriter argue eos qui ita viuunt.b ¶ *Nemo te contemnat.*] Talem te exhibe ne conteni possis. Vita enim auctoritate tribuit verbo.A ¶ *Admone illos principibus & potestatibus subditos, &c.*] Non ad aliquod malum.d ¶ *Neminem blasphemare.*] Ne illos quidem qui merentur vicem reddendo, prouocent litē.e ¶ *Non litigiosos esse, &c.*] ¶ *Omnem ostendentes mansuetudinem, &c.*] Non solum ad bonos vel ad amicos.f ¶ *Erasmus enim aliquando & nos insipientes, &c.*] Ne desperent correptionem suam, opponit exemplum se : quia & nos fuimus, inquit, tales : debemus igitur patienter eorum insipientiam tolerare.g ¶ *Cum autem benignitas & humanitas, &c.*] Siue largitas misericordiae Dei, siue fandum hominem Christus.h ¶ *Per lauacrum regenerationis, &c.*] Quia nos spiritus sanctus per baptismum renouauit.i ¶ *Quem effudit in nos abunde, &c.*] Abundantius quam in veteri testamento.j ¶ *Vt iustificati gratia ipsius, &c.*] Non secundum carnalem hereditatem vitæ temporalis.k ¶ *Fidelis est sermo.*] Ne quis dubitet.l ¶ *Et de his volo te confirmare.*] Confirmare scientem, non instruere ignorantem.m ¶ *Vt curent bonis operibus præsse qui credunt Deo.*] Ad bona opera docenda præcellat.n ¶ *Hæc sunt bona & vitia hominibus.*] Hæc non illa quæ sequuntur.o ¶ *Stultas autem quæstiones, &c.*] Non vult nos superfluis contentionebus implicari, quæ in lege de generationibus oriuntur : sed hæc loqui semper, de quibus proficienter audientes.p ¶ *Et pugnas legis deuota, &c.*] Quasi contrariæ oppositiones quas heretici consecantur.q ¶ *Hæreticum hominem, &c.*] Nec circa ipsos nos occupari permittit, si correpti iterum non corrigantur, ne tempus inani contentione perdamus : & aliquid proprio iudicio conatus nihil efficiat : quia vniuique manet libertas arbitrij, & funiculis peccatorum vnusquisque constriungitur.r ¶ *Cum misero ad te Artemam, &c.*] Vt nihil perdant de fructu doctrinæ tradentes.s ¶ *Discant autem & vestri bonis operibus præsse, &c.*] Idipsum repetit quod superius dixerat : Current bonis operibus præsse credentes.t ¶ *Salutate te qui mecum sunt omnes, &c.*] Qui nos fideliter amant, siue qui fidei causa nos amant. Notandum quod excipit apostolos, quos salutat.

Commentariorum in Epistolam ad Titum, finis.

C O M